

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۱/۰۳/۲۰

ولي الله ملكزی

د مردونو کاروان

د یو فیلسوف وینا ده (د هیلو په سمندر کې غوږه کیدل، د نا امیدۍ په ساحل کې له پاتې کیدو څخه ډیر غوره دي) ځکه چې هیلو د ژوند کولو او نورو ته د ژوند بښلو، بڼکلی هنر دی. هیلو د هرې هڅې تاداو او د هر باور د زیرون سرچینه ده. په زړه کې د مراد لرل، په خپل مخ باندې د موسکا شال غوروي او د مقابل لوري د ډاډ لامل ګرځي. د رسول علیه السلام صحیح حدیث دی چې (د الله په ذات بڼه گمان کول او له هغه څخه هیلو لرل، بڼه عبادت دی) نهیلو خلکو ته پکار ده چې لږ تر لږه د هغه افتاب پرست گل په اندازه همت ولري چې د باران په ورځ هم هغې خوا ته ګوري چې لمر په ورځو کې پټ وي، مګر بیا یې هم د امید سترګې آسمان ته بوټي نیولي او هیلو مند وي. په ژوند کې د بڼو امېدونو ساتل؛ لکه په تورو تیارو کې د ځان سره د خراغ ګرځولو په څېر دی. هیلو، نه خیال پلو دی او نه په ویشه د خوب لیدلو په مانا ده. مور د سلیمان (ع) په زمانه کې نه اوسو چې دیوان او پیریان به د بلقیس تخت په اوره او د سترگو په رپ کې له عدن څخه فلسطین ته را ورسوي. له همدې امله څمور هیلو باید د عقلانیت او امکان د چوکاټ دننه و اوسي. هیلو د رڼا بڅرکي او یو تخنوني احساس دی چې د ستونزو او ګواښونو په وړاندې، د صبر او مقاومت مورچل تود ساتي. هیلو انسان له تررمۍ، لټی او پښیمانی څخه را باسي او د عزم، ددبې او د بري شاخص ورته په ګوته کوي. هیلو د غم په شیبو کې تر ټولو بڼه درمل، د بی کسی غوره علاج او د الله تعالی له سترو نعمتونو څخه یو نعمت دی.

ارواه پوهان پدی باور دي چې مایوسي د هیڅ درد، درمل ندی بلکې نا امیدۍ درد لازياتوي، تپونه نور ژوروي او اندیښنو ته لاره هواره وي. د دوی په آند، د یواځیتوب او سوچونو د وهلو په مهال، په کار ده چې د ژوند په مثبتو اړخونو فکر وشي او له هغه چا مشوره واخیستل شي چې سر یې له پوهې او زړه یې له مینې ډک وي. د سترو او تاریخي شخصیتونو ژوند دی مطالعه کړي چې هغوی هم زموږ په څیر انسانان وو، څرنگه دی مقام ته ورسیدل؟ همدا فکر د هیلو دروازي پرانیزي او په زړه کې د باور تخم کړي. د هیلو په هکله د قرانکریم یو مبارک آیت دی چې (قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ — ای پیغمبره! ځما هغو بنده گانو ته ووايه چې پخپلو ځانونو یې تیري کړیدی، د الله له رحمت څخه مه مایوسه کیرئ).

په ورځني ژوند کې په هر چا اعتبار کول او له هر چا څخه هیلو لرل، هوښیارتیا نده. که یو دوست په ناپوهۍ کې ستا سره جفا وکړي نو ویی بڼه، خو که دویم ځل دی بیا دوکه کړي نو په هغه پوری زړه تړل او له هغه یا هغې څخه د نیکې هیلو تمه لرل، حماقت او ناپوهي ده. هیڅکله باید ټول امیدونونه په یو تن پوری ونه تړل شي تر څو تالا ترغی نه شي. لیوالتیا او هیلو د هغې غوټې په شان ده چې تل یې د گل کیدو تمه کیدای شي، خو باید په پام کې ولرو چې د وحشت او بی انصافی سیلی یې رزولی هم شي.

کله چې د حضرت یعقوب مشرانو زمانو د هغوی ناسکه کشر ورور، حضرت یوسف په کوهي کې واچولو او بیا یې په مصریانو وپلورولو، نو پلار ته یې درواغ وویل چې هغه خو لپوه وخور، نو دغه سپین ربري او په سترگو روند پیغمبر نهیلو او لاس تر زني نه شو، بلکې زمانو ته یې داسی وویل (يَبْنِيْ اَذْهَبُوْا فَنَحْسَبُوْا مِنْ يُّوسُفَ وَ اَخِيْهِ وَ لَا تَأْتِيْسُوْا مِنْ رُّوحِ اللّٰهِ — ای زما زمانو لار شی، یوسف او د هغه ورور ولتوی او د الله له مهربانی څخه مه نا امیده کیرئ) هر څه ته په مثبت ډول کتل، د انسان په ذهن او زړه کې د امید سنتي مزبوتوي. هغه کس چې د زړه له تل څخه د خپلې موخې او هیلو په لور گامونه اخلي، له یوه ځانګړي احساس او شعور څخه خوند اخلي. بالمقابل، کوم

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیلو من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په خیر و لولی

خلک چې خپله نېکمرغي د نورو په بدمرغي کې لټوي او د نورو له خوښۍ خوريزي، همدوی تر ټولو بدمرغه او ذليل انسانان دي.

نلسن منډيلا وايي: (زره سواندي انسانان خو له پخوا راهيسې يو له بل سره د شفقت په کلکو رسيو تړل شويدي، خومره به ښه وي که د بشري ټولني بي عاطفي خلک د ښو هيلو په مزي سره وتړل شي تر څو د غمونو او ستونزو بار سپک شي) هيله مند انسان تل فکر کوي چې گيلاس نيم ډک دی، خو نهيلي کس همدغه گيلاس نيم تش بولي. که يو سړی مال وبایلي نو يوه برخه به يې بيا هم پاتي وي، خو که هيله له لاسه ورکړي نو بيا يې هر څه په سيند لاهو شول.

هغه څوک چې په زړه کې ايمان او هيله نه لري، په حقيقت کې هغه د نړۍ تر ټولو مفلس او بي وزلی انسان دی. نن په دنيا کې د مترقي ژوند اساس په نيکو هيلو ولاړ دی، د جهان پرمختللي هيوادونه د ترقي لوړو مدارجو ته د مثبتو هيلو او هڅو په نتيجه کې رسيدلي دي. هغه ولسونه چې خلک يې نهيلي او مايوسه وي تل به خوار او زار، وروسته پاتي او نورو ته د درويزي لاسونه اوږده کړي وي. وينستن چرچل وايي: (نهيلي انسان هر فرصت ته د ستونزی له زاويې گوري، خو هيله مند انسان هره ستونزه يو نوی فرصت گڼي).

په تيرو څلورو لسيزو کې زموږ هيواد څلور ځلي اشغال شو، دوه کرته سترو ځواکونو او دوه واری د بدنېته گاونډيانو لخوا. همدارنگه موږ په دی مودې کې څلور غير متجانسه نظامونه ازمایل چې يو تک سور، بل پوخ شين، دريم پرکيدلی سپين او دا څلورم يې د جمهوريت معجون. له پيريو راهيسې همدا باتي وهو چې موږ ننګيالي يو، توريالي يو او ټوپک زما قانون دی. خو فکر کوم چې دا يوه کليشه يې او سوليدلي شعار دی. نو که موږ رښتيا هم غواړو چې مټه ور او شمله ور شو؟ که غواړو چې خبره مو ميره، په کيده ماږه او د سيالانو سيال شو؟ او که غواړو چې د مرادونو کاروان مو منزل ته ورسې! نو راځی چې د ويني په ځای مينې، د تعويد په ځای تحقيق او د ټوپک په ځای قلم ته لاس کړو. کله نو هندو ستري، خدای ناراضه. د مسکو د پرون ورځې د غونډې په اړه يو پخواني جهادي قومندان له پير درده د فيسبوک په خپلې پاڼې کې کارلي: جهادي مشران، ملايان او پيران خو د کعبې په سيوري کې نه پخلا شول او نه يوه خوله. گوندی که دا ځل د لينن کبير د قبر په څنگ کې يوه سلا شي. نا اميدي کفر دی.

قدرمنو لوستونکو!

زه له خپله اړخه د پنځلسمې هجري لمريزې پيری د لمري کال، د لمړی ورځې مبارکي درته وایم.

ټولو ته دی بختوره وي.